

حجت الاسلام والمسلمین حسین ایران‌پویی
فصل روشنی

شکر نعمت همجواری با امام رئوف(ع)

نعمت‌های زیادی در اطراف ما هست که گاهی آن‌ها را نمی‌بینیم؛ نعمت‌هایی که به ما کمک می‌کند با آرامش بیشتری زندگی کنیم و بیشتر شاکر باشیم. یکی از این نعمت‌های بزرگ برای مردم شهر و حتی کشور ما، وجود حرم مطهر امام رئوف(ع) و سایه رحمت و ولایت ایشان بر سر ماست. یک‌بار با این قصد به حرم بروید که مردمی را که به حرم می‌آیند تماشا کنید. بودن در حرم مطهر مثل ساحلی است که مواجش به انسان آرامش می‌دهد. مثل خورشیدی است که نورش، گرما و روشنائی می‌بخشد و ایشان پدری مهربان برای تمام شیعیان و رفیقی دلسوز برای همه کسانی هستند که رفیق و دلسوزی ندارند. اما تمام سخن این است که این رابطه باید دوطرفه باشد. این مکان مقدس که وجودش نعمت بزرگی برای ماست، احترامی دارد و نفس کشیدن در حریم او آدابی دارد که شکر این نعمت بزرگ به رعایت آن‌هاست.

البته امام‌رضا(ع) از ما بی‌نیاز هستند و آنچه از ما می‌خواهند، خوب بودن و سعی در خوب بودن. به احترام حضور ایشان است، موضوعی که از قدیم همواره توصیه دوستان و ارادتمندان حضرت بوده است. البته مشهدی‌ها به‌عنوان همسایه‌های این حریم بهشتی، معمولاً وظایف بیشتری به‌گردنشان است؛ مشهدی‌هایی که همه از بچگی بر سر خوان لطف و کرم امام خوبی‌ها نشسته‌اند و هرچه دارند، از آن لطف و خوان کرم این خانواده و برکت عنایت امام رئوف است.

معمولاً ما انسان‌ها قدر نعمت را وقتی می‌دانیم که آن را ولو مدت کوتاهی از دست بدهیم. در دوره تاریک و زشت کرونا که البته چیزهای زیادی هم به ما یاد داد، یادمان نمی‌رود که با بسته شدن این حریم ملکوتی، چه به سر ما و شهر ما و ریزه‌خواران حریمش آمد که اگر مردم و زائران از تمام جاهای کشور به این شهر می‌آیند و این شهر رونقی دارد، همه به برکت وجود امام‌رضا(ع) و حرم ملکوتی حضرت است. پس اگر می‌دانیم که مدیون آقا هستیم، باید سعی کنیم به آقا و زائران او خدمت کنیم. نه اینکه خدای نکرده اهل خیانت باشیم؛ مایی که اس‌مان مجاورالرضااست، باید از این امام و روش ملکوتی ایشان رنگی داشته باشیم و شباهتی در ما وجود داشته باشد که این استناد و این نسبت را نشانی باشد و آن را حقیقی کند.

بسیار اتفاق افتاده است که زائران حضرت از بنده حقیر که در کسوت روحانیان هستم، سؤال می‌کنند توصیه امام‌رضا(ع) به ما چیست و حضرت از ما چه چیزی می‌خواهد؟

از اولین توصیه‌هایی که بنده از معارف رضوی به آن‌ها می‌گویم، این است که نماز از اولین چیزهایی است که شیعیان حضرت باید اهل آن باشند و درباره آن، مداومت و حساسیت داشته باشند؛ زیرا در بیانی معروف، امام‌رضا(ع) فرموده‌اند: «لا تخرنّ الصلاه عن اول وقتها بغیر علّه».

حضرت از ما می‌خواهند به هیچ‌وجه بدون دلیل و علتی که بین خود و خدا عذر حساب شود، نماز اول و قمتان را ترک نکنیم و هیچ چیز را بر نماز مقدم ندانیم. همچنین رعایت احترام امام هشتم(ع) و آداب همجواری با حضرت، به این است که در مجاورت ایشان از گناه کردن شرم کنیم و محیطی را که معطر به نام و یادشان است، با پلیدی گناهان، آلوده نکنیم.

از خداوند بزرگ می‌خواهیم که همه ما را از پیروان خاص حضرت قرار بدهد و زیارت با معرفت ایشان را روزی ما کند و امام‌رضا(ع) را در لحظه مرگ و لحظه حساب، فریادرس ما قرار بدهد. ان‌شاء...!

پیرس و بدان

حکم تیمم

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید پرسش‌های خود را به شماره پیامک ۰۰۰۷۲۸۹ یا ما در میان بگذارید.

● سؤال: در چه مواقعی حتما باید تیمم کرد و بر چه چیزهایی می‌توان تیمم کرد؟

● پاسخ براساس فتوای آیت‌ا...العظمی‌خامنه‌ای:

موارد تیمم

موردی که باید به جای وضو و غسل، تیمم کرد:

- هنگامی که تهیه آب ممکن نباشد یا به این خاطر که آب وجود ندارد یا اینکه آب هست، ولی مکلف به آن دسترسی ندارد، مثل اینکه آب در چاه است و او وسیله کشیدن آن از چاه را ندارد.
- هنگامی که آب برای سلامتی او مضر باشد.
- هنگامی که می‌ترسد اگر آب را مصرف کند، خود یا کسانش یا فردی که حفظ جانش بر او لازم است، در تشنگی بمانند.
- هنگامی که بخواهد با آبی که در اختیار دارد، بدن یا لباس خود را برای نماز تطهیر کند.

- هنگامی که استعمال آب یا ظرف آن بر او حرام باشد، مثل اینکه غصبی باشد.
- هنگامی که وقت نماز تنگ باشد و وضو و غسل، موجب شود همه نماز یا قسمتی از آن در خارج وقت واقع شود.

● توجه:

فردی که وضو یا غسل برایش ضرر دارد یا تکلیف خیلی دشواری است، باید به جای آن تیمم کند و چنانچه وضو بگیرد یا غسل کند، صحیح نیست. فردی که به اعتقاد اینکه وضو یا غسل برایش ضرر دارد(مثلا مریض می‌شود) تیمم کند، اشکال ندارد و نماز با آن صحیح است. ولی اگر پیش از آنکه با این تیمم نماز بخواند، بفهمد که ضرر ندارد، تیمم او باطل است و اگر بعد از آنکه با این تیمم نماز بخواند، بفهمد که آب ضرر نداشته است، بنا بر احتیاط واجب باید وضو بگیرد یا غسل کند و دوباره نماز را به جا آورد.

صرف مشقت یا عیب شمرده شدن غسل جوانان در نیمه شب، عذر شرعی محسوب نمی‌شود. بلکه مادامی که غسل، حرجی و موجب ضرر برای مکلف نشود، غسل کردن به هروستی که امکان دارد، واجب است و در صورت حرج (مشقت شدید و فوق‌العاده) یا ضرر، باید تیمم کند.

هرگاه فردی جنب شود و وقت به مقداری که بتواند بدن و لباسش را تطهیر کند یا لباس خود را عوض کند، نداشته باشد و به علت سردی هوا و مانند آن، نتواند نماز خود را برهنه هم بخواند، باید نماز را با تیمم بدل از غسل جنابت، با همان لباس نجس بخواند. این نماز مجزی (کافی) است و قضای آن بر او واجب نیست. اگر فردی در تنگی وقت، خوف آن را داشته باشد که در صورت غسل کردن یا وضو گرفتن، همه یا قسمتی از نمازش در خارج وقت واقع شود، باید تیمم کند و نماز بخواند.

هرگاه رطوبتی از انسان درحال خواب خارج شود و بعد از بیداری چیزی به یاد نیآورد، ولی لباس خود را مرطوب ببیند، اگر می‌داند که محتلم شده، جنب است و باید غسل کند و در صورت تنگی وقت، باید بعد از تطهیر بدنش، تیمم کند و نماز بخواند و سپس در وسعت وقت، غسل کند، اما اگر نداند(شک در احتلام و جنابت داشته باشد) در این صورت، حکم جنابت بر آن جاری نمی‌شود. صحت تیمم بدل از غسل، برای اعمالی که مشروط به طهارت نیست، مانند زیارت محل اشکال است، ولی انجام در صورت نبود امکان غسل به قصد رجا و مطلوبیت، اشکال ندارد.

● چیزهایی که تیمم بر آن صحیح است

تیمم بر هر آنچه از زمین محسوب شود، مانند خاک، شن، ریگ، کلوخ (خاک‌های به هم چسبیده)، سنگ، (سنگ گچ، سنگ آهک، سنگ سیاه و مانند آن) صحیح است و همچنین بر گچ و آهک پخته و آجر و امثال آن‌ها.

شهرانه نیوز
SHAHARANEWS.IR
شماره ۱۵۰۰
تیرماه ۱۳۹۵
۴شنبه

۱۴

شهرانه نیوز

بازخوانی شخصیت والای حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) و بررسی مرقومه‌ای که امام رضا(ع) به ایشان نوشته‌است

نامه‌ای از مسافر مشهد به مسافر ری

آمنه مستقیم: اگرچه حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) از امامزادگان هستند و با چند واسطه به امام مجتبی(ع) منتسب می‌شوند، صرفاً این پیوند نسبی باعث نشده است که مزار و مضجعشان کربلای ایران شود. چه بسیار امامزادگانی که راه پسر نوح(ع) پیمودند و جزو «ضالین» شدند. از این‌رو در سالروز وفات آن امامزاده حسنی و در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحسن حسینی سبزواری، مبلغ دینی و راوی احادیث اهل بیت(ع)، سر این شان عالی و جایگاه را بررسی کرده‌ایم.

اجر زیارت عبدالعظیم حسنی(ع)

اگر بخواهیم دقیق‌تر درباره شخصیت حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) سخن بگوییم، باید درباره نقل روایات و پرچم اهل بیت(ع) بودن، از ایشان بگوییم. آن حضرت، شخصیت کم‌نظیری هستند که امام معصوم(ع) درباره‌شان می‌فرماید: «هرکه عبدالعظیم حسنی(ع) را در ری زیارت کند، گویی حسین بن علی(ع) را در کربلا زیارت کرده است». ادب در محضر ائمه(ع) در سیره عبدالعظیم حسنی(ع) جایگاهی ویژه دارد و همچنین است به‌اهتزاز درآوردن پرچم آن حضرات، به همین دلیل نیز چنین تعبیری را به‌عنوان صله و جایزه به آن حضرت داده‌اند.

بروز درس‌های مکتب سیدالکریم(ع) در وعده صادق

حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) در مقاومت دائمی با سیاه ظلم بودند، چه با نقل حدیث و چه با روش‌های دیگر؛ ایستادگی مقابل دشمن آن‌هم بزرگ‌ترین دشمن دین و خدا در طول تاریخ، یعنی صهیونیست‌ها، باید سرلوحه کار ما باشد. اساساً نقل حدیث برای بردن مردم به مسیر اهل بیت(ع) است تا دسیسه‌های اومانسیم و شیطان پرستان و صهیونیست‌ها، در شیعیان و محبان اهل بیت(ع) نفوذ و اثر نکنند، مثل آنکه شیر آب را همه جا می‌بریم برای آنکه هرجا هرکه اراده کرد، دستش را بشوید و با چرخاندن یک اهرم آب، دستانش را از لودگی‌ها پاک کند. احادیث این‌طور عمل می‌کنند؛ برای مثال وقتی فردی می‌پرسد چه دلیلی دارد که ما شیعیان از اهل سنت دفاع کنیم، سریع پاسخ می‌دهیم: پیامبر(ص) فرمودند: «هرکه از خواب برخیزد و حال «مسلمین» برایش مهم نباشد، مسلمان نیست». این‌گونه، این شبهه را با حدیث پاسخ می‌دهیم. مکتب عبدالعظیم حسنی(ع) مبارزه کلامی با مسیرها و راه‌های انحرافی است؛ ایشان اگرچه نتوانستند شمشیر بکشند و مبارزه نظامی کنند، با روایت و کار فرهنگی، تشیع را تبیین و ترویج کردند، اما امروز به لطف خدا و اهل بیت(ع) و با زحمات چندقرنی علما و قدرت و اقتدار نظام اسلامی، شرایط برای مبارزه فراهم است و همان‌طور که دیدیم، در عملیات «وعده صادق»، هیمنه پوشالی استکبار و طرفداران طاغوت فرو ریخت بنابراین مبارزه با کلام و سلاح و جان وظیفه شیعه است. در شرایطی که این مبارزه به مصلحت نبود امام‌کاظم(ع) در زندان، حتی زنی منحرف را هدایت کردند و با وقتی نام‌گذاری فرزندان را به اسم «فاطمه» جرم بود و مجازات داشت، ایشان چهار دختر خود را فاطمه نام گذاشتند.

توصیه‌های امام‌رضا(ع) به شیعیان

نامه امام‌رضا(ع) به عبدالعظیم حسنی(ع) بسیار به درد مردم ما می‌خورد. ما با دوقطبی‌های بسیار مواجهیم؛ با هم نزاع و دعوا داریم، درحالی‌که محب ائمه(ع) هستیم و در تضاد در مسائل کوچک، قدرت شیعه را تضعیف می‌کنیم. این نشانه عظمت سنت نقل حدیث است که امام‌رضا(ع)، امروز ما را دیده‌اند و به عبدالعظیم حسنی(ع) نوشته‌اند: «سلام من را به شیعیانم برسان و بگو شیطان را به دل‌های خود راه ندهند و ستیزه‌جویی کنار نهند و به یکدیگر روی آورند که موجب نزدیک شدن به من است و به درافتادن با یکدیگر، خود را مشغول نسازند که من با خود عهد کرده‌ام هرکه چنین کند و یاری از یاران مرا به خشم آورد، از خدا بخواهم در دنیا سخت‌ترین عذاب را بدو رساند و در آخرت در شمار زیانکاران باشد». با وجود این تأکید، امروز می‌بینیم برخی به یکدیگر انگ می‌زنند و می‌تازند و جامعه را دچار تشنت می‌کنند.

به فرموده امام‌رضا(ع)، ولایت اهل بیت(ع) با ارزش‌ترین نعمت الهی است. ایشان همچنین می‌فرمایند: «من شخصی را که شیعیان ما را آزار و اذیت کند، نفرین می‌کنم». حضرت عبدالعظیم(ع) به ما رساندند که هرکه از شیعه‌ای بدگویی کند و به آزار برساند، مشمول نفرین مستقیم علی بن موسی‌الرضا(ع) قرار می‌گیرد. با نگاه به این سخن و تأکید، باید درباره احکام دینی فرهنگ‌سازی کنیم و قبح گناه را نشان دهیم تا مردم خودشان هدایت شوند، چنان‌که پیامبر(ص) بعد از بعثت، با اخلاق چنان کرد که زندان برهنه به جایی رسیدند که از پشت پرده سخن می‌گفتند.

مهم‌ترین کار سیدالکریم(ع)

وظیفه هر شیعه و محب اهل بیت(ع)، تبلیغ برای افرادی است که خداوند برای هدایت بشر و امت اسلامی، تعیینشان کرده است؛ یعنی آن‌هایی که به‌عنوان امام شناخته می‌شوند. بنابراین وظیفه فردی‌ما تبلیغ برای معصومانی است که چون کوچک‌ترین خطا و اشتباهی در فعل و تقریر و رفتارشان نیست، قول و فعل و تقریرشان حجت است. لذا اگر بخواهیم برای هدایت کسی کاری کنیم، باید از ائمه بگوییم که احتمال بروز خطا از سوی آن‌ها صفر است و این مهم‌ترین کار عبدالعظیم حسنی(ع) بوده است.

چرا کربلای ایران؟

این تعبیر که «هرکه عبدالعظیم حسنی(ع) را در ری زیارت کند، گویی حسین بن علی(ع) را در کربلا زیارت کرده است»، باید ما را به فکر فروبرد. امام معصوم(ع) با اجازه خدا شارع دین است، لذا در روایات متعدد داریم که امام سجاده(ع) می‌فرمودند: «این را من به این ثواب اضافه می‌کنم»: ائمه هدی(ع) برای کسانی که راه مردم را به‌سمت آن حضرات هموار کنند، جوایزی را در نظر می‌گیرند و اعطا می‌کنند، لذا آن چنان که عاشورای امام حسین(ع) دین نبوی را احیا کرد، نقل احادیث اهل بیت(ع) توسط عبدالعظیم حسنی(ع) نیز چنین احیای کرده‌است.

بدون احادیث، چیزی از دین به ما نمی‌رسد

رهبر معظم انقلاب تأکید می‌کنند: هرچه می‌خواهد آغاز شود، باید از آموزش و پرورش شروع شود. مطالبه جدی دارم که بحث بیان حدیث را جدی بگیرند. اگر روایت و حدیث را از قرآن و تشیع حذف کنیم، چیزی از دستورات دین باقی نمی‌ماند، برای مثال اینکه نماز صبح را دو رکعت بخوانیم، در قرآن فقط حکم کلی اقامه نماز و رکات در کنار هم آمده و اینکه نماز چند رکعت است یا رکات به چه چیزهایی تعلق می‌گیرد یا خمس چیست و چه شرایطی دارد، همه در احادیث تصریح شده و عظمت قرآن در روایات، تبیین شده است.

عبدالعظیم حسنی(ع) با چند واسطه نقل می‌کند شخصی محضر امام صادق(ع) رسید و درباره «إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَشِّعِينَ» (احجر: ۷۵) پرسید. حضرت فرمودند: «آن راه محکم، ما هستیم که باید به واسطه ما طی شود». اگر امام صادق(ع) معنای مُتَوَشِّعِينَ را بیان نمی‌کردند و راوی حدیثی همچون حضرت عبدالعظیم(ع) آن را نقل نمی‌کرد و این نقل به ما نمی‌رسید، ما چطور معنای این آیه را درمی‌یافتیم؟ این سنت اگر فراموش شود، ماصدمه بزرگ می‌بینیم.

امروز جامعه ما با مسئله حجاب درگیر است؛ چرا این قدر درباره حجاب سهل‌انگاری شده است؟ وقتی روایات خوانده نشود و به‌اصطلاح نقل محافل ونشست‌وبرخاست‌ها نشود، به‌جای آن فرهنگ‌وتعابیر بیگانه جایگزین می‌شود، چنان‌که غرب با تولید فیلم و آثار رسانه‌ای، بی‌حجایی و بی‌عفتی را ترویج می‌کند. اینجاست که تأثیر و عظمت کار عبدالعظیم حسنی(ع) در بیان روایات را بهتر درک می‌کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی سبزواری:
بنابر گزارش‌ها حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) میان مردم می‌آمد و روایاتی را با سلسله‌سند تا امیرالمؤمنین(ع) بیان می‌کرد. این روایت حدیث به قدری اهمیت دارد که برای حفظ آن‌ها خون‌ها ریخته شده است و شهیدها داده‌ایم

ضعف آموزش و پرورش در نقل و رواج حدیث

عبدالعظیم حسنی(ع) از روایان احادیث شیعه معرفی شده‌اند، پیامبر(ص) می‌فرمایند: «هرکه از امت من چهل حدیث از ما حفظ و برای دیگران بیان کند، در روز قیامت فقیه محشور می‌شود». دلیل این موضوع چیست؟ یعنی حقیقت مأموم بودن، سخن گفتن از امام معصوم(ع) است.

بنا بر گزارش‌ها، حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) میان مردم می‌آمد و روایتی را با سلسله‌سند تا امیرالمؤمنین(ع) بیان می‌کرد. این روایت حدیث به قدری اهمیت دارد که برای حفظ آن‌ها، خون‌ها ریخته شده است و شهیدها داده‌ایم؛ برای مثال شهیدثانی به دلیل توضیح مکتب امامیه، سر از تنش جدا شد و جنایات دیگر بر وی رفت. شاگرد شهیدثانی در کتابی دست‌نویس که در کتابخانه مجلس موجود است، آورده است: «درکنار استادم بودم که از این‌کوه به کوهی دیگر می‌گریخت و در چنین شرایطی، کتاب‌های اثرگذار را نوشت برای آنکه «قال‌الصادق‌ها» و «قال‌البقرها» به ما برسد». لذا بزرگ‌ترین وجه شخصیتی عبدالعظیم حسنی نیز نقل حدیث است که جایگاه ائمه(ع) را نزد مردم ارتقا داده است.